

Sami Havia: K o r r e t
Galleria Halmetoja 24.5.-16.6.2024

Kun alkukesän julma aurinko heijastuu rakennusten ja katujen kautta gallerian ikkunoista sisään, se on pehmentynyt hienostuneesti. Sami Havian maalaukset ansaitsevat kauneimman mahdollisen valon, ne tuntuvat hehkuvan valoa myös sisältä käsin. Havia on puhdistanut palettinsa ja onnistunut löytämään kevään ylenpalttisen hehkun. Hänen teoksissaan on tuntu, että jopa hämärä huokuu omalakisista valoan. Silti Havia ei nyt ole surrealisti eikä fantasiamaalari. Näyttely pyrkii pikemminkin realismiin. Tavoitteena on värin esittämistä sellaisena kuin se esiintyy luonnossa. Vertaus impressionisteihin ja postimpressionisteihin ei ole kaukaa haettu.

Maalauksissa väri koskettaa ja vetoaa aisteihin. Se pystyy vaikuttamaan jopa älyllisen suojamuurin läpi. Se on teosten emotionaalinen ydin. Väri asetetaan usein vastakkain viivan kanssa. Viiva on nähty rationaalisenä älyyn vetoavana elementtinä. Väri ja viiva ovat kuin tunteet ja järki, hillittömyys ja hillintä. Havia pystyy rikkomaan tämän ikaikaisen dikotomian. Hänen maalauksissaan väri ja viiva ovat yhtä. Pinnat ovat täynnä piirrosviivaa ja ne muodostavat värin, kun katsomme teosta. 'vertauskohtana voi ajatella pointillisteja, mutta pisteiden sijasta Havia käyttää toisiinsa kietoutuvia erivärisiä viivoja muodostaessaan pintaa.

Katseen on alistuttava vuorovaikutukselle. On uskottava pintaan, antauduttava viivojen vietäväksi. Maalaukset ovat syntyneet ilmeisen pakottomasti ja vapaasti. Havia on onnistunut luomaan vaikutelman spontaaneista viivoista, aivan kuin teos olisi luotu kerralla valmiiksi. Silti niissä on kiireetön tuntu. Ne ovat tasapainoisia, puhtaasti seesteisiä. Niiden katsominen ja kokeminen on rauhoittavaa, niitä katsoessaan voi lepuuttaa hetken kiireisen maailman rasittamaa mieltä.

Havian näyttelyn nimi on K o r r e t. Maalauksissa kaislat, heinät ja timoteit kaartuvat auringon ja tuuleen luomassa maisemassa, joka jää aineettomaksi kuin olisi juuri katoamaisillaan. Vaikutelmaa lisää maiseman aktiivinen kaksiulotteisuus. Teoksiin ei ole luotu syvyysvaikutelmaa tilailluusion kautta. Kaksiulotteisuus ei silti ole naivistisen passiivista vaan sommitelmallisesti ja sisällöllisesti aktiivista ja kertovaa.

Näyttelyn nimikkoteos *Korret* sai alkunsa Ryuichi Sakamoton viimeiseksi jääneestä albumista *12*. Havia kertoo, että albumin kuulas, inhimillinen ja tilallisuutta huokuva musiikki puhutteli häntä teemoillaan ja visuaalisuudellaan. "Prosessin edetessä korsista muodostui minulle vertauskuva ihmisestä. Heilumassa tuulessa tai repeytymässä myrskyssä, loistamassa auringossa tai siirtymässä tuonpuoleiseen", Havia kuvailee näyttelyä. Teosten hiljainen läsnäolo ja herkkyydet tarjoavat puhdistavan kokemuksen tässä ajassa.

Veikko Halmetoja

Sami Havian näyttely K o r r e t on hänen toinen yksityisnäyttelynsä Galleria Halmetojassa, mutta yhteistyötä on tehty jo ARTag Galleryssa sekä useissa museonäyttelyissä Havia oli mukana myös Veikko Halmetojan kuratoimilla Mäntän kuvataideviikoilla vuonna 2018. Hän on valmistunut Kuvataideakatemiasta 2011 ja hänen teoksiaan on muun muassa Nykyaiteen Museo Kiasman, Valtion Taideteostoimikunnan ja Saastamoisen Säätiön kokoelmissa. Hänen seuraava yksityisnäyttelynsä nähdään Massey Klein Galleryssa New Yorkissa vuonna 2026.

